

Kaposvári generálpauza

Kilenc esztendővel ezelőtt alakult újjá a Kaposvári Szimfonikus Zenekar, s az együttes rövid idő elteltével sikeres koncerteket adott, kiváló vendégművészekkel muzsikált. Két évvel ezelőtt azonban büdzsájuk a korábbi összeg harmadára csökkent, tavaly pedig a zenekar működési támogatását a város – nehéz gazdasági helyzetére hivatkozva – megszüntette. Bár az együttes jelenleg Csipkerózsika álmát alussza, vezetői bíznak abban, hogy lesz folytatás. Így Kuti Béla beléptette a társulatot a Regionális Zenekarok Szövetségébe, és reméli, ez az összefogás is segít nekik abban, hogy a jövőben újra muzikálhassanak.

! Meddig tudtak még koncertezni?

– Az elmúlt évben már nem léptünk pódiumra. Azért is szomorú ez, hiszen Kaposvárott a múlt század eleje óta folyamatosan, az 1950-es évektől pedig hivatalos formában működik szimfonikus zenekar. Az együttes 2005-ben alakult újjá, ehhez 10 millió 800 forint támogatást kaptunk a várostól. Eleinte évente öt-hat hangversenyt, és két ifjúsági koncertet adtunk, majd ez a szám négy koncertre és egy ifjúsági hangversenyre csökkent. A 2012-es évben a büdzsénk a korábbi összeg harmadára esett vissza, azután 2013-ban a zenekar működési támogatását a város – nehéz gazdasági helyzetére hivatkozva – megszüntette. Abban állapotunk meg a polgármesterrel, hogy bár nem koncertezünk, a zenekart nem szüntetjük meg, hogy a jogfolytonosság megmaradjon.

! Emlékszem pedig, hogy három intézmény kapcsolatából született az együttes, s ebben a kooperációban részt vett a honvéd zenekar, a zeneiskola és a kaposvári Csiky Gergely Színház.

– A színházi vezetés megszüntette a teátrum zenekarát, pedig az a társulat volt az egyik alappillére az együttesünknek. Így sokan állás nélkül maradtak, csak néhány muzsikusnak sikerült elhelyezkednie a helyi zeneiskolákban. Akadtak, akik elhagyták a várost, és olyanok is, akik teljesen munkanélküliekké váltak.

! Mi a helyzet a közönséggel?

– A zenekar újjáalakulását követően a város kulturális életének fejlődését, benne a Kaposvári Szimfonikus Zenekar tevékenységét fontosnak tartó, helyi polgárok különleges civil kezdeményezésbe kezdtek. Néhány hét

alatt közel ezer kaposvári írta alá, juttatta el a település kulturális igazgatójához és polgármesteréhez azt a dokumentumot, amelyben kéri, a zenekar működési támogatását növelje a város, hogy több koncertet adhassunk. Ez a dokumentum is bizonyítja, hogy a város polgárai magukénak érzik a Kaposvári Szimfonikus Zenekart, szükségesnek tartják létezését, jelenlétét a helyi kulturális életben. Az újjáalakulást követően telt házakkal léptünk pódiumra. Sajnos, azután a gazdasági válság hatásai egyre érezhetőbbé váltak a hangversenyteremben is. Igyekeztünk kedvezőbb jegyárakkal dolgozni, a nyugdíjasok, diákok, munkanélküliek nagyon jutányos belépőkkel látogathatták az előadásainkat, az ifjúsági koncertjeink pedig ingyenesek voltak.

! Közben azért sikerült rangos vendégeket is megnyerniük...

– Izgalmas programokat is műsorra tűztünk, hiszen például Sosztakovicsot, Prokofjevot, Mahlert játszottunk. Társulatunk 2008 nyarán a világ egyik legjelentősebb mesterkurzusán, a Wiener Meisterkurse Nemzetközi Karmesterkurzusa zenekaraként működött közre. Az együttesünknek – a zenekar magas szakmai színvonala elismeréseként – több éves együttműködési szerződést ajánlottak, amelyet – mivel az itthoni felkészülés és az utazás költségére nem kapott a várostól támogatást – nem tudtunk vállalni. Ahogy a testvérvárosok Csíkszereda, Bath vagy más hazai és külföldi zenekarokkal való együttműködését, svájci, angliai hangversenymeghívásokat is kénytelenek voltunk lemondani.

! Akkor most hogyan tovább?

– Azzal váltunk el a polgármestertől, hogy szünetel a zenekar, de amint a városnak több lesz a pénze, akkor újraindulnak a koncertek. Muzsikusaink folyamatosan érdeklődnek a zenekar helyzetéről, a világ minden tájáról kapunk telefonokat, e-maileket, amelyben szövegeket, karmesterek ajánlják fel együttműködésüket, korábbi vendégművészeink érdeklődnek, mikor muzsikálunk ismét együtt... Mindez megerősít abban, hogy a mostani, nehéz helyzet ellenére sem szabad feladnunk. Attól azért félek, hogy ez a tetszalott állapot egy idő után megöli az együttest. A zenekar, amely nem működik, nem koncertezik, szakmailag és szervezetenként is tönkremegy.

MAGAS SZÍNVONALÚ MUNKA, JÓ HANGULAT

Az együttes karmestere, a jelenleg Bécsben élő és dolgozó Kerényi Gábor így összegezte működésük öt esztendejét:

„Az együttes ez alatt a rövid idő alatt szinte példátlan művészi-szakmai fejlődésen ment keresztül. És ezt nem én mondom csupán, hanem a nemzetközi zenei élet legkiválóbbjai, például a Bécsi Filharmonikus Zenekar szólistái, akik többször felléptek nálunk. Minőségi munkánkat bizonyítja az is, hogy több külföldi meghívást kaptunk (Bécsbe, Svájcba, Angliába), amelyek egyikének sem tudunk eleget tenni, mert a város vezetése egyetlen forintot sem áldozott arra, hogy Kaposvár hírnevét elvigyük a külvilágba, pedig ha a mai és az akkori Magyarországra valami ráfér(t), az egy kis pozitív propaganda. Olyan szólisták tértek vissza hozzánk, akik különben a világ lelegegánsabb hangversenytermeiben lépnek fel (tehát van munkájuk és pénzük több, mint elég), mert úgy érezték, itt nemcsak magas színvonalú művészi munkát tudnak végezni,

hanem a zenekaron belüli hangulat is egyedülállóan jó (ezt egyébként Bécs egyik leghíresebb zeneakadémiai professzora egy beszédében ki is emelte).

A városvezetés egyik – nyíltan soha ki nem mondott – érve a pénzforrások beapasztására – ami végül a zenekar tevékenységének (talán nem végleges) megszűnéséhez vezetett – az volt, hogy nem járnak elég sokan a hangversenyinkre. Ez igaz is, meg nem is. Amíg a gazdasági válság be nem ütött, 250–300 rendszeres koncerthallgatónk volt, ami nagyon nagy szám. Ha Kaposvár lakosságát arányba állítanánk Budapestével, akkor ez olyan, mintha a fővárosban a szimfonikus hangversenyeket többezres stadionokban kellene megrendezni. Természetesen a koncertre járó közönség a városi lakosság rohamos elszegényedésével rohamosan csökkent. Sok e-mailt kaptam, hogy milyen szívesen jönnének a hangversenyinkre, de még a gyerek érettségi öltönyére sem telik 2–3000 Ft... Szóval, a

politika leszegényíti az embereket, majd azt állítja, hogy ezeknek a nyomorultaknak nincs kedvük a kultúrához. Pedig csak arról van szó – mint azt a város egyik vezetőjének szó szerint mondtam –, hogy az emberek túl sok fizetést kapnak az éhenhaláshoz, de ahhoz túl keveset, hogy emberi módon élhessenek, és megpróbálnak a legmegalázóbb módon lavírozni.

Számomra érthetetlen, hogy miért hoznak létre egy zenekart, ha azt a legsikeresebb fejlődés közepette egy-két éven belül elorsvasztják. Ez olyan, mintha valaki a világra hoz egy gyereket, majd nem ad neki enni. És itt a város kiadásának nem százalékairól, hanem ezrelékeiről-tízszázalékeiról beszélünk, szóval valójában nem pénzkérdésről van szó, hanem a totális kulturális érdektelenségről.

Kár, hogy ez az ország évszázadok óta lerombolja azt, amit már egyszer felépítettek, és egyik kedvenc szórakozása a nívósabb emberek elüldözése.”

A támogatás hiánya az együttes teljes megszűnését jelentheti. Ezzel közel egy évszázados tradíció szűnne meg, s megsemmisülne az újjáalakulás óta végzett szakmai munka. Ráadásul mindez az állami normatív támogatás elnyeréséhez szükséges jogfolytonosság elvesztését jelentené. De nem adjuk fel, küzdünk a zenekar lété-

ért. Tavaly beléptünk a Regionális Zenekarok Szövetségébe, hiszen fontos ügyet képviselnek, és remélem, nemsokára a kaposvári együttes ismét koncertező tagja lehet ennek a szervezetnek. Mi kaposvári zene-művészek, művésztanárok szeretnénk aktív részesei, építői lenni városunk kulturális életének, ezért egészséges lokálpatrio-

tizmusnak tartjuk a város szimfonikus zenekara működésének támogatását, a zenekar életben tartását. Ugyanis a város művészeti intézményeinek, művészegyütteseinek működése, színvonala határozza meg a város szellemiségét, kulturális életének minőségét.

R. Zs.

VINCZE ISTVÁN KÜRTMŰVÉSZ

(Budapest, 1944. szeptember 16.–Drezda, 2014. január 20.)

Türellemmel viselt hosszú betegség után életének 70. évében elhunyt Vincze István kürtművész a Drezdai Staatskapelle egykori szólókürtöse. Vincze István a nagy rézfúvós hagyományokkal rendelkező Soroksáron született. 1962–1967-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult Lubik Zoltán osztályában, ezt követően pedig a weimari Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait Karl Biehlig professzor irányításával.

1969 és 1971 között az Állami Hangversenyzenekar kürtművésze volt.

1971-től 1973-ig a jénai Filharmonia, 1973 és 1976 között a weimari Staatskapelle szólókürtöseként folytatta pályafutását.

1976-tól 2009-ig a világ egyik legrégebbi zenekarának, a drezdai Staatskapellének volt megbecsült szólókürtöse. Ugyanettől az évtől kezdett tanítani a drezdai Carl Maria von Weber Zeneművészeti Főiskolán, ahol 1993-ban nevezték ki professzornak.

Játékát számos szóló-, kamarazenei és zenekari felvétel őrzi. Magyarságát mindvégig büszkén vállalta, állampolgárságát élete végéig megtartotta. Nem feledte első, nevelő zenekarát sem, a Szent István (akkor I. István) Gimnázium Szimfonikus Zenekarát, amelynek 1958 és 1963 között volt tagja. Ennek emlékére 1994-től minden nyáron meghívta mesterkurzusára az „istvános” kürtösöket egyházashtyei birtokára.

Tartalmas életét teljes egészében családjának és a zenének szentelte.